

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการของสำนักงาน
สามัญศึกษาจังหวัด ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการ
ของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด จำนวน 76
สำนักงาน ซึ่งผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด จำนวน 76 คน
ผู้ช่วยผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด ฝ่ายพัฒนาวิชาการ จำนวน 76 คน และ หัวหน้าฝ่าย
พัฒนาวิชาการ จำนวน 76 คน รวมทั้งสิ้น 228 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบ
ตรวจสอบรายการ (Check-list)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการของสำนักงาน
สามัญศึกษาจังหวัด เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) และปลายเปิด (Open-ended)

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการของสำนักงาน
สามัญศึกษาจังหวัด เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) และปลายเปิด (Open-ended)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเองและทางไปรษณีย์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลสภาพส่วนตัว ใช้วิธีแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

4.2 ข้อมูลสภาพและปัญหาการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการของสำนักงาน
สามัญศึกษาจังหวัด ใช้วิธีแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ค่าตามปลายเปิดใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา
จัดลำดับความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การวางแผนการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการ สรุปได้ว่า ผู้บริหารกำหนดวัตถุประสงค์ แนวนโยบายในการวางแผนการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ไว้อย่างชัดเจน โดยมอบหมายให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด ฝ่ายพัฒนาวิชาการ เป็นผู้พิจารณาร่วมกับตัวแทนจากกลุ่มโรงเรียน ศึกษานิเทศก์จังหวัด ซึ่งก่อนจัดทำแผนได้มีการจัดประชุมระดมพลังสมองเพื่อให้ได้ความต้องการจำเป็นของฝ่าย และ มีการจัดทำรายงานพัฒนาวิชาการและกำหนดหน้าที่ของบุคลากรในฝ่ายพัฒนาวิชาการ

ปัญหาการวางแผนการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ขาดความเข้าใจ เกี่ยวกับการวางแผนงานและโครงการต่าง ๆ

2. งานหลักสูตร สรุปได้ว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด มีการดำเนินการ จัดประชุมเพื่อวางแผนร่วมกับตัวแทนกลุ่มโรงเรียน/ศึกษานิเทศก์จังหวัด ในเรื่องการให้ความช่วยเหลือ และให้คำปรึกษาแก่โรงเรียน กลุ่มโรงเรียนและศูนย์พัฒนาวิชาการในทุกเรื่อง ได้แก่ เรื่องการดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร เรื่องการศึกษาค้นคว้าวางแผน ดำเนินการจัดทำ และพัฒนาหลักสูตร/หลักสูตรวิชาชีพท้องถิ่นและงานวิชาชีพ เรื่องการวิเคราะห์และวิจัยเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร

นอกจากนี้ยังมี การจัดเก็บและรวบรวมเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรเพื่อใช้เป็นเอกสารอ้างอิงในการให้คำปรึกษา มีการประสานงานให้มีการจัดทำหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพท้องถิ่น และมีการเสนอแนะและให้ความร่วมมือกับโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน หน่วย ศึกษานิเทศก์ และ ศูนย์พัฒนาวิชาการ ในการวิเคราะห์วิจัย ปัญหาเพื่อการใช้หลักสูตร

ปัญหาการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการในเรื่องงานหลักสูตร ได้แก่ ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้และเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

3. งานพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและเอกสารทางวิชาการ สรุปได้ว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด มีการดำเนินการ ในเรื่องดังนี้ คือ

3.1 การให้บริการและแลกเปลี่ยนสื่อการเรียนการสอนและเอกสารทางวิชาการ ดำเนินการโดยให้บริการเผยแพร่และประสานงานให้เกิดการแลกเปลี่ยนสื่อการเรียนการสอนและเอกสารทางวิชาการ

3.2 การให้ความรู้ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาแก่ครูในสังกัด ดำเนินการโดย เสนอให้กลุ่มโรงเรียนและโรงเรียนให้การจัดอบรมพัฒนานุคลากรเกี่ยวกับการผลิตสื่อ นวัตกรรมและผลงานทางวิชาการ

3.3 การส่งเสริมการจัดทำต้นแบบสื่อการเรียนการสอน สดุดีคุณูปการ ดำเนินการโดย จัดอบรมเกี่ยวกับการผลิตสื่อเพื่อจัดทำเป็นผลงานทางวิชาการ และ ประสานงานให้มีการประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการสร้างสื่อและการเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอน

3.4 การส่งเสริมการทำผลงานทางวิชาการของครูในสังกัด ดำเนินการโดย จัดอบรมเกี่ยวกับการผลิตสื่อเพื่อจัดทำเป็นผลงานทางวิชาการ จัดประชุมเพื่อวางแผนร่วมกับตัวแทนกลุ่มโรงเรียน/ศึกษานิเทศก์จังหวัด และจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับระเบียบต่างๆ และ ขั้นตอนในการเสนอผลงานทางวิชาการเพื่อเลื่อนตำแหน่งของครูอย่างสม่ำเสมอ

ปัญหาการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการในเรื่องงานพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและเอกสารทางวิชาการ ได้แก่ งบประมาณไม่เพียงพอ และบุคลากรไม่เพียงพอ

4. งานติดตามและประเมินผลการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยงาน 9 เรื่อง คือ

4.1 การประเมินมาตรฐานโรงเรียน

4.2 การคัดเลือกนักเรียนและโรงเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทานและรางวัลอื่น ๆ

4.3 การติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

4.4 การประเมินคุณภาพการศึกษา

4.5 การคัดเลือกนักเรียนเพื่อศึกษา ประชุม อบรมและรับทุนการศึกษา

4.6 การส่งเสริมและประสานงานในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

4.7 การเก็บรวบรวมและรายงาน รบ.2-ค และ รบ.2-ป. และการตรวจสอบ

วุฒิการศึกษาของนักเรียน

4.8 การติดตามและประเมินผลงานของโรงเรียนตามนโยบายของกรมสามัญศึกษา

4.9 การจัดทำธนาคารข้อสอบ

ใน 8 เรื่องแรกนี้ ดำเนินการโดย แจ้งหลักเกณฑ์และวิธีการของเรื่องนั้น ๆ ให้โรงเรียนทราบ แต่งตั้งคณะกรรมการทำงาน ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและทำการสรุปและรายงานผลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

สำหรับเรื่องที่ 4.9 การจัดทำธนาคารข้อสอบ พบว่า ไม่ได้ดำเนินการ มากกว่า ดำเนินการ และในส่วนที่ดำเนินการ ดำเนินการโดย ประสานงานให้มีการประชุมปฏิบัติการจัดทำธนาคารข้อสอบ ประสานงานให้มีการประชุมปฏิบัติการเพื่อพัฒนาคุณภาพข้อสอบให้มีมาตรฐานสูงขึ้น เผยแพร่และประสานงานให้โรงเรียนใช้บริการธนาคารข้อสอบของกลุ่มโรงเรียนและโรงเรียน

ปัญหาการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการในเรื่องการติดตามและประเมินผลการศึกษา ได้แก่ ขาดบุคลากรที่เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการติดตามประเมินผลการศึกษา และขาดบุคลากรที่เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดทำธนาคารข้อสอบ

5. งานส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและศิลปวัฒนธรรม สรุปได้ว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด มีการดำเนินการ ในเรื่อง

5.1 การเผยแพร่เอกสาร ส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและ ศิลปวัฒนธรรม ดำเนินการโดย รวบรวมและเผยแพร่เอกสาร ผลงานที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรมและ ศิลปวัฒนธรรม

5.2 การส่งเสริมและอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม ดำเนินการโดย ประสานงานเพื่อ ก่อให้เกิดการอบรมครู-อาจารย์ในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม และศิลปวัฒนธรรม และประสานงานกับ บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมให้มีการบูรณาการและสอดแทรกเรื่องนี้ในกระบวนการเรียนการสอน

ปัญหาการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการในเรื่องงานส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ ขาดงบประมาณในการจัดอบรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และ ขาดงบประมาณในการจัดทำเอกสารเผยแพร่ คุณธรรม จริยธรรม และศิลปวัฒนธรรม

6. งานนันทนาการและการกีฬา สรุปได้ว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด มีการดำเนินการในเรื่อง

6.1 การส่งเสริมงานนันทนาการและการกีฬาของโรงเรียน ดำเนินการโดย ประสานงานให้เกิดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน

6.2 การส่งเสริมสุขภาพอนามัย ดำเนินการโดย ประสานงานเพื่อให้เกิดโครงการ/งาน/กิจกรรมและมีการตรวจสุขภาพอนามัยอย่างสม่ำเสมอ และทำการสรุปและรายงานผลการ ส่งเสริมสุขภาพอนามัยอย่างสม่ำเสมอ

ปัญหาการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการในเรื่องงานส่งเสริมนันทนาการและการกีฬา ได้แก่ ขาดงบประมาณในการจัดทำเอกสารเพื่อเผยแพร่

7. งานวิจัย สรุปได้ว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด มีการดำเนินการในเรื่อง

7.1 การดำเนินการศึกษา วิเคราะห์นโยบาย และ แผนพัฒนาการศึกษาของกรมสามัญศึกษา และท้องถิ่น ดำเนินการโดย จัดวางโครงการเพื่อส่งเสริมให้กลุ่มโรงเรียน ศูนย์พัฒนา วิชาการและโรงเรียนดำเนินงานตามนโยบายและแผนพัฒนา และทำการรวบรวมเอกสารเกี่ยวกับ นโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของกรมสามัญศึกษาและของจังหวัด

7.2 การรวบรวมข้อมูลจากการนิเทศ เพื่อหาความต้องการทางการศึกษาของ จังหวัด ดำเนินการโดย ประสานงานกับศึกษานิเทศก์จังหวัดและเขตการศึกษาเพื่อรวบรวมข้อมูลจาก การนิเทศ และศึกษาปัญหา ความต้องการจำเป็นในการจัดการศึกษาของจังหวัด

7.3 การส่งเสริมการวิจัย ดำเนินการโดย ส่งเสริมให้กลุ่มโรงเรียน ศูนย์พัฒนา วิชาการและโรงเรียน ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และมีการรวบรวมผลงานการวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษาของจังหวัด

ปัญหาการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการในเรื่องงานวิจัย ได้แก่ ขาดบุคลากรที่มีความ สามารถเฉพาะทาง และขาดงบประมาณที่จะรวบรวมผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนออก เผยแพร่

8. งานส่งเสริมกลุ่มโรงเรียนและศูนย์พัฒนาวิชาการ สรุปได้ว่า สำนักงานสามัญศึกษา จังหวัด มีการดำเนินการในเรื่อง

8.1 การส่งเสริมงานกลุ่มโรงเรียน ดำเนินการโดย ประสานงานจัดประชุม คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนและการประชุมสัมมนาตามโครงการต่างๆของกลุ่มโรงเรียน และปฏิบัติงาน ในฐานะเลขานุการของกลุ่มโรงเรียน

8.2 การส่งเสริมงานศูนย์พัฒนาวิชาการ ดำเนินการโดย ประสานงานให้กลุ่ม โรงเรียนจัดตั้งศูนย์พัฒนาวิชาการตามโรงเรียนที่เหมาะสม และมีการประสานงานเพื่อติดตาม สนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาวิชา

ปัญหาการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการในเรื่องงานส่งเสริมกลุ่มโรงเรียนและศูนย์ พัฒนาวิชาการ ได้แก่ ไม่มีเจ้าหน้าที่ดำเนินงานธุรการของกลุ่มโรงเรียน และไม่มีเจ้าหน้าที่สรุปรายงาน ประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาวิชาการ

9. งานพัฒนาบุคลากร สรุปได้ว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ได้มีการศึกษา วิเคราะห์งานการบริหารงานบุคคล โดยเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้งานบุคคลเกิดความ ก้าวหน้า และรวบรวมเอกสาร ตำราเกี่ยวกับ การบริหารงานบุคคล นอกจากนี้ ยังดำเนินการในเรื่อง การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากร การฝึกอบรมครูประจำการ การฝึกอบรมงานเฉพาะ การอบรมครูให้สามารถเสนอผลงานทางวิชาการเพื่อขอกำหนดตำแหน่งให้สูงขึ้น การฝึกอบรมครูเพื่อ ให้สามารถดำเนินการตามโครงการและนโยบายที่กรม/กระทรวงกำหนด ในเรื่องการอบรม ทั้ง 5 เรื่อง ดังกล่าว ดำเนินการโดย เสนอโครงการอบรม ทำการประสานงานเพื่อให้เกิดการอบรม และ ทำการรายงานผลการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียน/ศูนย์พัฒนาวิชาการและโรงเรียน ส่วนในเรื่องการ ประชุมนิเทศครูบรรจุใหม่และลูกจ้างประจำ ดำเนินการโดย จัดอบรม/ประชุมนิเทศ ทำการประสานงาน เพื่อให้เกิดหลักสูตรการอบรม/ประชุมนิเทศ และติดตามประเมินและรายงานผลการประชุมนิเทศ

ปัญหาการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการในเรื่องงานพัฒนาบุคลากร ได้แก่ ไม่มีงบประมาณ และผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญที่จะให้ครูเข้าร่วมอบรม

10. การประเมินผลการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการ สรุปได้ว่า มีผู้รับผิดชอบในการ กำกับ และ ติดตามการดำเนินงานตามแผนและโครงการของฝ่ายพัฒนาวิชาการ คือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด ฝ่ายพัฒนาวิชาการ หัวหน้าฝ่ายพัฒนาวิชาการ และผู้บริหาร มีระบบรายงานผลและควบคุมกำกับโดยให้ผู้รับผิดชอบรายงานเมื่อสิ้นสุดทุกกิจกรรมของโครงการ และรายงานเป็นระยะตามช่วงของโครงการ มีลักษณะการรายงานผล คือ ให้สรุปผลและรายงานผล สำเร็จตามโครงการ และให้สรุปผลและรายงานเสนอทุกโครงการ

ปัญหาการประเมินผลการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการ ได้แก่ ขาดการนำผลที่ได้จาก การติดตามและประเมินผลงานพัฒนาวิชาการมาใช้ในการปฏิบัติงาน และไม่มีกำหนดนโยบายและ ระเบียบเกี่ยวกับการประเมินผลงานไว้ชัดเจน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด มีประเด็นที่จะอภิปรายดังนี้

สภาพการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด

1. การวางแผนการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการ

ผลการวิจัย พบว่า มีการกำหนดวัตถุประสงค์ แนวนโยบายในการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้บุคลากรทุกคนปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน จะเห็นได้ว่าการกำหนดวัตถุประสงค์ และแนวนโยบาย นับเป็นขั้นคอนแรกและสำคัญที่สุดในการวางแผนงานวิชาการ ดังที่ ฮ่ากา บุญช่วย (2537 : 55) กล่าวว่า สิ่งสำคัญที่สุดในการวางแผนงานวิชาการ คือ การกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางในการบริหารงานวิชาการ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนได้ทราบและมีความเข้าใจตรงกันจะได้ปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน และยังคงสอดคล้องกับที่ กิติมา ปรีดีฉิลก (2529 : 195-196) เสนอแนะว่าหลักการจัดองค์การที่ดีควรมียึดหลักปฏิบัติสำคัญคือ ควรมีการกำหนดนโยบายไว้อย่างชัดเจนแจ่มแจ้งและแน่นอน

ผลการวิจัย พบว่า การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา การกำหนดนโยบายผู้บริหารชีวิตี มอบหมายให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาวิชาการพิจารณาพร้อมกับตัวแทนของกลุ่มโรงเรียน/ศึกษานิเทศก์จังหวัดเป็นผู้ทำการศึกษา โดยก่อนการจัดทำแผนงานของฝ่ายพัฒนาวิชาการ ได้จัดให้มีการประชุมระดมพลังสมองเพื่อให้ได้ความต้องการจำเป็นของฝ่ายทำให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการบริหารงาน ซึ่งสอดคล้องกับที่ พนม พงษ์ไพบูลย์ (2539 : 17) กล่าวว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดมีหน้าที่ประสานงาน กำกับติดตาม ชูแผล ประเมินผลและดำเนินงานด้านต่างๆ ตามที่กรมสามัญศึกษามอบหมายเพื่อให้งานบังเกิดผลดีและมีประสิทธิภาพควรมีคณะทำงานประกอบด้วย บุคคลหลายฝ่าย ได้แก่ ตัวแทนกลุ่มโรงเรียน ศึกษานิเทศก์จังหวัด และบุคคลในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดร่วมกันดำเนินงานด้านนโยบายและแผนปฏิบัติการระดับจังหวัด

ผลการวิจัย พบว่า มีการจัดทำสายงานพัฒนาวิชาการและกำหนดหน้าที่ของบุคลากรในฝ่ายพัฒนาวิชาการ และจัดทำแผนปฏิบัติการของฝ่ายพัฒนาวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับที่ กรมสามัญศึกษา(2536 : 9-12) กำหนดไว้ในคู่มือการบริหารงานวิชาการว่า การจัดทำสายงานบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารที่ว่าผู้บริหารควรกระจายอำนาจให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมมากที่สุดและกำหนดหน้าที่ของบุคลากรให้ชัดเจน

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดควรมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายโดยตรง เพราะการกำหนดนโยบายเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้บริหารจะต้องเข้าใจ และเป็นรากฐานของแผนงานทั้งหมด การจัดทำสายงานพัฒนาวิชาการและ กำหนดหน้าที่ของบุคลากรในฝ่ายพัฒนาวิชาการ และจัดทำแผนปฏิบัติการของฝ่ายพัฒนาวิชาการนั้นนับเป็นการวาง

ระเบียบแบบแผนในการดำเนินงานด้านต่างๆขององค์การให้สอดคล้องกัน โดยระบุว่า ใคร มีหน้าที่ต้องทำอะไร มีอำนาจและความรับผิดชอบอย่างไรเพื่อให้งานขององค์การบรรลุผลตามแผนที่วางไว้

ผลวิจัย พบว่า ปัญหาการวางแผนการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนงานและโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพร ไชยมงคล(2536 : 159) เรื่อง สภาพและปัญหาของการวางแผนของสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัด เขตการศึกษา 8 พบว่า ปัญหาสำคัญที่เกี่ยวกับการวางแผนของสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัด เขตการศึกษา 8 คือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการวางแผน

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดควรได้มีการพัฒนาบุคลากรด้านการวางแผนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับหลักการที่ อุทัย บุญประเสริฐ (2532 : 231) กล่าวไว้ว่า ผู้ที่จะรับผิดชอบเกี่ยวกับการวางแผนจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนเป็นอย่างดี

2. การดำเนินงานด้านพัฒนาวิชาการของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ซึ่งประกอบด้วย งาน 8 งานดังนี้

2.1 งานหลักสูตร

จากผลการวิจัย พบว่า มีการจัดประชุมเพื่อวางแผนร่วมกับตัวแทนกลุ่มโรงเรียน/ศึกษานิเทศก์จังหวัด ในเรื่องการให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่โรงเรียน กลุ่มโรงเรียนและศูนย์พัฒนาวิชาการทุกเรื่อง ได้แก่ เรื่องการดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร เรื่องการศึกษา ค้นคว้าวางแผน ดำเนินการจัดทำ และพัฒนาหลักสูตร/หลักสูตรวิชาชีพท้องถิ่นและงานวิชาชีพ เรื่องการวิเคราะห์และวิจัยเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับหลักการดำเนินงานวิชาการของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดที่กรมสามัญศึกษากำหนดไว้ว่า(กองการเจ้าหน้าที่ , 2526 : 195) เป็นการบริหารงานโดยยึดหลักประชาธิปไตยที่มุ่งกระจายอำนาจให้หน่วยปฏิบัติ ได้แก่ ฝ่ายพัฒนาวิชาการ กลุ่มโรงเรียน ศูนย์พัฒนาวิชาการ และ ศึกษานิเทศก์จังหวัด ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาการด้านต่างๆของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การพัฒนา การจัดทำหลักสูตรควรให้ ผู้ใช้หลักสูตรมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมวางแผนด้วย ดังความเชื่อของ Tabo (อ้างใน ใจทิพย์ เข็วรัตนพงษ์ , 2539 : 19) ที่กล่าวว่า ผู้ใช้หลักสูตรควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร และเสนอกระบวนการพัฒนาหลักสูตรจากล่างขึ้นสู่บน

ผลการวิจัยพบว่า มีการจัดเก็บและรวบรวมเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การใช้หลักสูตรเพื่อใช้เป็นเอกสารอ้างอิงในการให้คำปรึกษา ทั้งนี้ เพราะเอกสารประกอบหลักสูตรเป็น คู่มือที่จะช่วยเป็นแนวทางการสอนของครูและการค้นคว้าของครู ดังที่ ย่าภา บุญช่วย (2533 : 27) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้ ผู้ใช้หลักสูตรจะต้องศึกษาเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือครู แผนการสอนอย่างละเอียดเพื่อจะได้เตรียมการสอนและจัดหาวัสดุหลักสูตร และยังสอดคล้องกับผล งานวิจัยของ สุนิษา สุมโนจิตภารณ (2539 : 95) เรื่องความต้องการของครูมัธยมศึกษาเกี่ยวกับ

งานพัฒนาวิชาการของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ความต้องการของครูมัธยมศึกษาเกี่ยวกับงานพัฒนาวิชาการด้านหลักสูตรนั้น ครูมัศึกษามีความต้องการระดับมาก ได้แก่ การจัดเอกสารประกอบหลักสูตร

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เป็นหน้าที่ของหน่วยงานกลางจะต้องดำเนินการบริการในเรื่องหลักสูตรโดยการจัดเก็บรวบรวมเอกสารประกอบหลักสูตรไว้ให้บริการแก่ครูเพื่อศึกษาค้นคว้าเป็นการส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูมีความรู้ในเรื่องหลักสูตรมากขึ้นจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดควรจัดทำเอกสาร รวบรวมหลักสูตร คู่มือครูไว้บริการ เผยแพร่อย่างเพียงพอ หรือขอความช่วยเหลือจากกรมวิชาการ ควรจัดสร้างสำนักงาน ให้มีห้อง ตู้เก็บเอกสารต่าง ๆ อย่างเพียงพอ และเป็นระเบียบ เพื่อความสะดวกในการค้นคว้า และสรรหาผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านหลักสูตร โดยขอความร่วมมือจากโรงเรียน กรมสามัญศึกษา หน่วยงานนิเทศก์

ผลการวิจัย พบว่า มีการประสานงานให้มีการจัดทำหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับที่ โจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์(2539 : 109) กล่าวถึงเหตุผลและความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นว่า เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีผลกระทบต่อธรรมชาติและ การดำเนินชีวิตของคนไทยทั้งในเมืองและชนบทจึงต้องมีหลักสูตรระดับท้องถิ่นเพื่อปรับสภาพของผู้เรียนให้สามารถรับกับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ดังกล่าว โดยเฉพาะผลกระทบที่เกิดขึ้นกับภูมิสำเนาท้องถิ่นของตนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปพัฒนาตน ครอบครัว และท้องถิ่น ตลอดจนดำเนินชีวิตอยู่ในท้องถิ่นของตนอย่างมีความสุข และยังสอดคล้องกับที่ สุจิต เพ็ชรขอบ (2538 : 224) กล่าวว่า การจัดการศึกษาทางด้านอาชีพมีความสำคัญเพราะ เป็นการช่วยให้นักเรียนได้มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นผู้ผลิตที่ดีมีคุณภาพสูง สามารถปรับตัวให้เข้ากับข้อกำหนดของอาชีพต่าง ๆ ตามความต้องการของตลาดได้ มีความรัก และพอใจในงานที่ตนทำ และสามารถปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงานของตนให้ได้อยู่เสมอ

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การจะพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพและหลักสูตรท้องถิ่น ควรมีการรวบรวมข้อมูลที่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านเพื่อใช้ในการจัดทำหลักสูตรวิชาชีพ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำหลักสูตรวิชาชีพให้ตรงกับความต้องการของท้องถิ่นมากที่สุด

ผลการวิจัยยังพบอีกว่ามีการเสนอแนะและให้ความร่วมมือกับโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน หน่วยงานนิเทศก์ และ ศูนย์พัฒนาวิชาการ ในการวิเคราะห์วิจัย ปัญหาเพื่อการใช้หลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับที่ สวัสดิ์ อุทรานันท์(2532 : 263-271) ได้กล่าวถึง การนำหลักสูตรไปใช้ว่าหน่วยงานส่วนกลางควรหาทางสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรให้สามารถดำเนินการใช้หลักสูตรด้วยความมั่นใจ

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดก็เป็นหน่วยงานกลางระดับจังหวัดจึงควรมีหน้าที่ในการสนับสนุน ส่งเสริมการใช้หลักสูตรในโรงเรียนด้วย จึงควรมีการสรรหาผู้มีความรู้ความสามารถโดยเฉพาะจากโรงเรียนและจัดตั้งเป็นคณะทำงานในรูปแบบของคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร

2.2 งานพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและเอกสารทางวิชาการ

ผลการวิจัย พบว่า มีการให้บริการและแลกเปลี่ยนสื่อการเรียนการสอนและเอกสารทางวิชาการ โดยการให้บริการเผยแพร่และประสานงานให้เกิดการแลกเปลี่ยนสื่อการเรียนการสอนและเอกสารทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับที่ กิติมา ปรีคิติก (2532: 69) ได้เสนอแนวทางการจัดบริการวัสดุ อุปกรณ์ว่าควรจัดตั้งศูนย์บริการสื่อการสอน เพื่อช่วยในการจัดหาและให้ความสะดวกในการใช้ และเป็นไปตามที่ กรมสามัญศึกษา (2539 : 200) ได้กล่าวถึงหลักการใช้สื่อการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการใช้สื่อร่วมกันระหว่างโรงเรียน

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การประสานงานให้เกิดการแลกเปลี่ยนสื่อและเอกสารทางวิชาการทำให้ครูได้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการที่จะดัดแปลงสื่อให้เข้ากับท้องถิ่นของตน และเพื่อเป็นการประหยัด สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดจันทบุรี จัดนิทรรศการเพื่อแสดงสื่อดีเด่นและรวบรวมไว้เป็นตัวอย่างให้แก่โรงเรียนนำไปใช้ หรือมีศูนย์บริการให้ยืม

ผลการวิจัย พบว่า การให้ความรู้ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา แก่ครูในสังกัด การส่งเสริมการจัดทำต้นแบบสื่อการเรียนการสอน โสตทัศนูปกรณ์ และการส่งเสริมการทำผลงานทางวิชาการของครูในสังกัด ทั้งสามเรื่องนี้ดำเนินการโดยจัดอบรม เสนอให้กลุ่มโรงเรียนจัดอบรม เกี่ยวกับการผลิตสื่อ นวัตกรรมเพื่อเป็นผลงานทางวิชาการ ซึ่ง กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบาย ให้ครูจัดทำผลงานวิชาการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ครูในโรงเรียนขาดความรู้เกี่ยวกับการทำผลงานทางวิชาการ จึงควรจัดให้มีการอบรมการผลิตสื่อและนวัตกรรมเพื่อทำผลงานทางวิชาการ ดังที่ วิเชียร ประยูรชาติ (2539 : 11) กล่าวว่า การทำงานจะต้องมีการพัฒนางานอยู่ตลอดเวลา การทำผลงานทางวิชาการ เพื่อใช้ขอเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นจะต้องมีการพัฒนาจากการทำงานในหน้าที่

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้การศึกษาที่มีคุณภาพ ควรพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาพร้อมทั้งทำงานในหน้าที่ที่มีความก้าวหน้าในหน้าที่อีกด้วย และสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดจันทบุรีจัดเอกสารเผยแพร่เกี่ยวกับระเบียบขั้นตอนการทำผลงานทางวิชาการให้แก่ครูอย่างสม่ำเสมอ

2.3 งานติดตามและประเมินผลการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า งานติดตามและประเมินผลการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยงาน 9 เรื่อง คือ 1) การประเมินมาตรฐานโรงเรียน 2) การคัดเลือกนักเรียนและโรงเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทานและรางวัลอื่น ๆ 3) การติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร 4) การประเมินคุณภาพการศึกษา 5) การคัดเลือกนักเรียนเพื่อศึกษา ประชุม อบรมและรับทุนการศึกษา 6) การส่งเสริมและประสานงานในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน 7) การเก็บรวบรวมและรายงาน รบ.2-ต และ รบ.2-ป. และการตรวจสอบวุฒิการศึกษาของนักเรียน 8) การติดตามและประเมินผลงานของโรงเรียนตามนโยบายของกรมสามัญศึกษา 9) การจัดทำธนาคารข้อสอบ ในเรื่องการดำเนินการใน 8 เรื่องแรก ดำเนินการโดยแจ้งหลักเกณฑ์และวิธีการของเรื่องนั้นๆให้

โรงเรียนทราบ แต่งตั้งคณะกรรมการทำงาน ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และทำการสรุป และรายงานผลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวปฏิบัติที่กรมสามัญศึกษา(2536 : 200-202) กำหนดไว้ในคู่มือปฏิบัติงานในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดและสำนักงานสามัญศึกษา กรุงเทพมหานครตามระเบียบว่าด้วยสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดและสำนักงานสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พ.ศ.2536 สำหรับ 9) การจัดทำธนาคารข้อสอบ ผลการวิจัย พบว่า ไม่ได้ ดำเนินการ มากกว่า ดำเนินการ ซึ่งขัดแย้งกับที่ ภัทรา นิคมนานนท์(2527 : 148-152) กล่าวว่า การสร้างธนาคารข้อสอบ เป็น เรื่องสำคัญที่ควรดำเนินการ เพราะ เป็นการเริ่มต้นสร้าง ข้อสอบมาตรฐานเป็นที่สำหรับเก็บและสะสมข้อสอบที่มีการวิเคราะห์แล้วว่ามีความสมบัติครบถ้วน ตามคุณลักษณะของข้อสอบที่ดี ครู-อาจารย์ต้องมีความรู้และความสามารถจึงจะเป็นประโยชน์ในการ เก็บข้อสอบที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้ในโอกาสต่อไป

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดจึงควรประสานงานให้มีการจัดทำธนาคารข้อสอบโดยร่วมกับกลุ่มโรงเรียน จัดให้ความรู้แก่ครูในเรื่องการจัดทำธนาคาร ข้อสอบ

2.4 งานส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและศิลปวัฒนธรรม

ผลการวิจัย พบว่า มีการรวบรวมและเผยแพร่เอกสาร ผลงานที่เกี่ยวข้องกับ คุณธรรม จริยธรรมและศิลปวัฒนธรรม และประสานงานเพื่อก่อให้เกิดการอบรมครู-อาจารย์ในเรื่อง คุณธรรม จริยธรรม และศิลปวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวปฏิบัติที่กรมสามัญศึกษา(2536 : 202-203) กำหนดไว้ในคู่มือปฏิบัติงานในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดและสำนักงานสามัญศึกษา กรุงเทพมหานครตามระเบียบว่าด้วยสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดและสำนักงานสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พ.ศ.2536 ว่าให้รวบรวมเผยแพร่เอกสารและประสานงานให้เกิดการอบรมในเรื่อง คุณธรรม จริยธรรมและศิลปวัฒนธรรม

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ครูเป็นผู้นำแห่งปัญญา จึงควรเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม มีแนวคิดตามหลักพุทธธรรม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดบางแห่งที่ยังไม่ได้ดำเนินการควรดำเนินการให้เป็นไปตามกรอบที่กรม กำหนด และควรขอข้อมูลจากศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด เขตการศึกษามาเก็บรักษาไว้และให้บริการอย่าง ทั่วถึง และควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาแก้ปัญหา สนับสนุนกิจกรรม ส่งเสริมพัฒนา คุณธรรม จริยธรรมนักเรียนด้วย

2.5 งานนันทนาการและการกีฬา

ผลการวิจัย พบว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดทุกแห่งได้ดำเนินการส่งเสริม นันทนาการและการกีฬาโดย มีการประสานงานให้เกิดการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประพฤติ จงโมตรีพร(2540 : 135) เรื่อง สภาพการปฏิบัติงานของ ฝ่ายพัฒนาวิชาการ สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พบว่า สภาพการปฏิบัติงานที่อยู่ในระดับมาก คืองานนันทนาการและการกีฬา และยังคงสอดคล้องกับแผน

พัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระยะที่ 8(พ.ศ.2540-2544) ของกรมสามัญศึกษา กำหนดเป็นนโยบายที่ 5 กล่าวคือ ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาให้มีมาตรฐาน โดยกำหนดให้การ พัฒนาสุขภาพอนามัยเป็นนโยบายที่สำคัญของโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะในแต่ละ จังหวัดจะต้องดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อตอบสนองให้เป็นผลสำเร็จ กล่าวคือในระดับโรงเรียน ให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัย กิจกรรมด้านกีฬา ในระดับจังหวัด จะต้องจัดแข่งขัน กีฬา-กรีฑา คัดเลือกนักกีฬาเป็นตัวแทนของจังหวัด

ผลการวิจัย พบว่า มีการประสานงานเพื่อให้เกิดโครงการ/งาน/กิจกรรมและ มีการตรวจสอบสุขภาพอนามัยอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับที่ ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ และ วันนอร์ มะทา(2528 : 109) กล่าวว่า โรงเรียนเป็นสถานที่สำคัญที่จะต้องให้บริการสุขภาพนักเรียน ภายในโรงเรียน โครงการรักษา ป้องกัน ส่งเสริมสุขภาพ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ ให้อยู่ใน สังคมโดยปกติสุข ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของหน่วยงานกลางที่จะมีการประสานงานให้เกิดโครงการ/งาน/ กิจกรรม และการตรวจสอบสุขภาพนักเรียน

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การพัฒนาสุขภาพอนามัยมีความสำคัญยิ่งต่อ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากร ถ้าประชากรหรือพลเมืองมีสุขภาพดี ย่อมจะส่งผลโดยตรงต่อ การพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า ในทางตรงกันข้าม หากพลเมืองมีสุขภาพพลานามัย ไม่สมบูรณ์ มีโรคภัยเบียดเบียนมากก็จะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศชาติ หรือ มีผลให้ ประเทศชาติไม่สามารถพัฒนาได้เต็มที่ การพัฒนาประชากรให้มีสุขภาพพลานามัยดีจึงควรส่งเสริมให้ ประชากรได้ตระหนัก ได้เห็นความสำคัญของการพัฒนาสุขภาพอนามัย ตั้งแต่เยาว์วัย

2.6 งานวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า ได้มีการจัดวางโครงการเพื่อส่งเสริมให้กลุ่มโรงเรียน ศูนย์ พัฒนาวิชาการและโรงเรียนดำเนินงานตามนโยบายและแผนพัฒนาของกรมและจังหวัด ประสานงาน กับศึกษานิเทศก์จังหวัดและเขตการศึกษาเพื่อรวบรวมข้อมูลจากการนิเทศ และส่งเสริมให้ กลุ่มโรงเรียน ศูนย์พัฒนาวิชาการและโรงเรียน ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวปฏิบัติที่กรมสามัญศึกษา(2536 : 204) กำหนดไว้ในคู่มือปฏิบัติงานใน สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดและสำนักงานสามัญศึกษารุงเทพมหานครตามระเบียบว่าด้วย สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดและสำนักงานสามัญศึกษารุงเทพมหานคร พ.ศ. 2536 ว่าให้ศึกษา วิเคราะห์นโยบาย รวบรวมข้อมูลจากการนิเทศและส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน แต่สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดส่วนใหญ่ยังไม่มีการทำวิจัยเพื่อพัฒนางานโดยเฉพาะ ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ จาริก เนวะมาตย์ (2537 : ก) เรื่อง การบริหารงานวิชาการของสำนักงานการ ประถมศึกษาอำเภอในจังหวัดนครพนม ว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของสำนักงานการ ประถมศึกษาอำเภอที่ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย คือ งานวิจัยทางการศึกษา ซึ่งสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเป็น หน่วยงานทางการศึกษาที่มีหน้าที่ด้านการพัฒนาวิชาการคล้ายกับสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด แสดงว่ายังมีหน่วยงานทางการศึกษาอีกหลายหน่วยงานที่ยังไม่เห็นความสำคัญของการวิจัยเพื่อพัฒนา ทั้งที่งานวิจัยนั้นมีความสำคัญเพราะผลจากการวิจัยจะนำมาพัฒนางานได้เป็นอย่างดี ดังที่

ข่าว ชุทพ(2531 : 85) ได้ให้ความเห็นว่าความจำเป็นในการนำผลวิจัยไปใช้ มีดังนี้
คือ 1) ผลการวิจัยเป็นข้อมูลสำหรับการเลือกและการตัดสินใจ ในการคัดเลือกแนวทางปฏิบัติ และ
การวางแผนการศึกษาให้เหมาะสม 2) สามารถนำผลการวิจัยไปกำหนดเป้าหมาย ทิศทาง และเนื้อ
หาของการวางแผนการจัดการศึกษาได้ชัดเจน 3) ผลการวิจัยที่มีคุณภาพจะเป็นข้อมูลที่สำคัญ
ที่เป็นแรงผลักดันให้ผู้บริหารทุกระดับมีความมั่นใจในการวางแผนการจัดการศึกษาได้ถูกต้องและ
ชัดเจนและยังช่วยตรวจสอบประสิทธิภาพของการวางแผนได้ด้วย

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ถึงแม้ในปัจจุบันนี้การวิจัยในสถานศึกษายังมีปัญหา
ในการปฏิบัติงานหลายด้าน แต่ถึงอย่างไรงานวิจัยยังมีความสำคัญ และควรอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับ
การส่งเสริมให้ปฏิบัติในสถานศึกษาเพราะงานวิจัยเป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถช่วยให้การบริหารงาน
วิชาการประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะในส่วนของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ควรสนับสนุนให้มี
การทำการวิจัยด้านพัฒนาวิชาการให้มากขึ้นและควรมีงบประมาณสนับสนุน

2.7 งานส่งเสริมกลุ่มโรงเรียนและศูนย์พัฒนาวิชาการ

ผลการวิจัย พบว่า ในเรื่องการส่งเสริมงานกลุ่มโรงเรียน ดำเนินการโดย
ประสานงานจัดประชุมคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนและการประชุมสัมมนาตามโครงการต่างๆของกลุ่ม
โรงเรียน และปฏิบัติงานในฐานะเลขานุการของกลุ่มโรงเรียน ส่วนในเรื่องการส่งเสริมงานศูนย์พัฒนา
วิชาการ ดำเนินการโดย ประสานงานให้กลุ่มโรงเรียนจัดตั้งศูนย์พัฒนาวิชาการตามโรงเรียนที่เหมาะสม
และประสานงานเพื่อติดตาม สนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาวิชา ซึ่งสอดคล้องกับแนว
ปฏิบัติที่กรมสามัญศึกษา(2536 : 205) กำหนดไว้ในคู่มือปฏิบัติงานในสำนักงานสามัญศึกษา
จังหวัดและสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานครระเบียบว่าด้วยสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด
และสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร พ.ศ.2536 ว่าเป็นสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดเป็นผู้
ประสานงานในเรื่องงานกลุ่มโรงเรียนและศูนย์พัฒนาวิชาการ และปฏิบัติงานในฐานะเลขานุการของ
กลุ่มโรงเรียน

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การส่งเสริมงานกลุ่มโรงเรียนและศูนย์พัฒนาวิชาการนับ
เป็นงานสำคัญและเป็นการกระจายอำนาจไปยังหน่วยงานระดับโรงเรียนในรูปคณะกรรมการภายใต้การ
กำกับดูแลของผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด แต่ก็มีปัญหาเกี่ยวกับการประสานงานเนื่องจาก
ผู้อำนวยการโรงเรียนบางโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญอาจเป็นเพราะผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด
บางจังหวัดไม่เป็นที่ยอมรับนับถือและมีระดับตำแหน่งเท่ากันหรือต่ำกว่าผู้อำนวยการโรงเรียน ยังมี
สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดบางแห่งที่ไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากขาดงบประมาณ กรมสามัญศึกษา
ควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนศูนย์วิชาการสำหรับจัดกิจกรรมหลักที่สำคัญๆ โดยจัดสรรงบประมาณ
รวมไว้ที่กลุ่มโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียนจัดสรรให้ศูนย์วิชาการตามความเหมาะสม และโรงเรียนใหญ่ ๆ
ควรมีศูนย์วิชาการไม่เกิน 2 ศูนย์ จะทำให้การบริหารงบประมาณคล่องตัวมากขึ้น

2.8 งานพัฒนาบุคลากร

ผลการวิจัย พบว่า ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์งานการบริหารงานบุคคลโดยเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การบริหารบุคคลเกิดความก้าวหน้า ซึ่งสอดคล้องกับที่ เสนาะ ดิเยาว์(2539 : 46) กล่าวว่า การวิเคราะห์งาน(Job Analysis)เป็นหน้าที่ขั้นพื้นฐานสำหรับการบริหารงานบุคคลและเป็นเครื่องมือจำเป็นสำหรับนำไปใช้ในกระบวนการบริหารและแก้ปัญหา งาน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวปฏิบัติที่กรมสามัญศึกษา(2536 : 205) กำหนดไว้ในคู่มือปฏิบัติงานในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดและสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร ตามระเบียบว่าด้วยสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดและสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2536 ว่า งานพัฒนาบุคลากรนั้นมีหน้าที่ต้องทำการศึกษาวิเคราะห์งานการบริหารงานบุคคลเป็นขั้นตอนแรก

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การวิเคราะห์งานเป็นสิ่งที่จำเป็นมากในการบริหารงานบุคคลเพราะจะทำให้รู้ถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของงาน ความสัมพันธ์กับงานอื่น และข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์งานนั้นจะนำไปใช้ประโยชน์ในการวางโครงการฝึกอบรมและพัฒนาผู้บริหาร ที่สำคัญก็คือสามารถกำหนดได้ว่าหัวข้ออะไรที่จำเป็นต้องใช้ในการพัฒนาหรือในหลักสูตรการอบรมรวบรวมเนื้อหาอะไรบ้าง

ผลการวิจัย พบว่า ได้มีการเสนอโครงการและประสานงานให้เกิดการอบรมในทุกเรื่องทั้งงานพัฒนาบุคลากรรับผิดชอบ ซึ่งได้แก่ ฝึกอบรมเพื่อพัฒนาพัฒนาบุคลากร ฝึกอบรมครูประจำการ ฝึกอบรมงานเฉพาะ การอบรมครูให้สามารถเสนอผลงานทางวิชาการเพื่อขอตำแหน่งให้สูงขึ้น ฝึกอบรมครูเพื่อให้สามารถดำเนินการตามโครงการและนโยบายที่กรม กระทรวง กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับที่ สุนทร สุพันธ์ชัย(2517 : 255) ได้แนะนำวิธีการส่งเสริมความรู้ความสามารถของครูในโรงเรียนว่าทำได้หลายวิธี และวิธีที่จะทำให้ครู อาจารย์ได้เปลี่ยนแปลงวิธีการสอนหรือเนื้อหาที่จะสอนแก่เด็ก หรือดำเนินการปรับปรุงเกี่ยวกับการเรียนการสอนอย่างใดอย่างหนึ่ง วิธีที่ใช้มากที่สุด คือ การอบรม ช่วยให้ครูได้มีโอกาสรับรู้เรื่องนั้น ๆ และสามารถปรับปรุงการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแนวที่พึงประสงค์ได้ และยังคงสอดคล้องกับที่ พันธ์ หันนาคินทร์(2524 : 88) กล่าวว่า จำเป็นต้องหาทางให้ครูมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นเพื่อช่วยส่งเสริมให้โรงเรียนเจริญขึ้น เพราะว่าอาชีพครูต้องตามทันเหตุการณ์ ความเปลี่ยนแปลงหรือการค้นพบใหม่ๆ ในวิชาการและวิชาชีพของครู อาชีพครูจะหยุดนิ่งไม่ได้ เพราะว่าความรู้และวิธีการต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงเจริญขึ้นอยู่กับตลอดเวลา นอกจากนี้ผลวิจัยยังพบอีกว่าได้มีการจัดอบรม/ปฐมนิเทศ โดยประสานงานเพื่อให้เกิดหลักสูตรการอบรม/ปฐมนิเทศ ซึ่งการปฐมนิเทศนั้นเป็นเรื่องสำคัญสำหรับบุคลากรใหม่หรือเจ้าหน้าที่ใหม่ในทุกองค์การ ซึ่งสอดคล้องกับที่ น้อย ศิริโชติ (2524 : 11) ได้กล่าวว่า การปฐมนิเทศเป็นการฝึกอบรมที่จัดขึ้น เพื่อต้อนรับหรือแนะนำเจ้าหน้าที่ใหม่ ให้รู้จักหน่วยงานองค์การหรือสถาบัน ให้ได้ทราบวัตถุประสงค์และนโยบายของหน่วยงาน ขององค์การ หรือสถาบันนั้น ๆ แนะนำให้บุคคลได้รู้จักผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ตลอดจนให้เข้าใจถึง กฎ ข้อบังคับ หรือระเบียบวินัยต่าง ๆ เพื่อจะได้มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติต่อไป

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การจัดปฐมนิเทศ เป็นการเตรียมตัวให้ผู้เข้ารับราชการ หรือผู้บรรจุใหม่ได้มีความพร้อมในการทำงานและทราบระเบียบปฏิบัติต่างๆ ทราบความก้าวหน้าในอาชีพการ มีจิตสำนึกในความเป็นครู จึงควรให้หลาย ๆ หน่วยงาน เช่น กองการเจ้าหน้าที่ กองคลัง และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดหลักสูตรอบรมปฐมนิเทศ แก่ข้าราชการที่บรรจุใหม่และลูกจ้างประจำ เพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวมและประหยัดงบประมาณ โดยให้สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดเป็นผู้ประสานงานและใช้งบประมาณของโรงเรียนที่มีข้าราชการเข้าปฐมนิเทศ

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารด้านพัฒนาวิชาการที่เกี่ยวกับการดำเนินงานตามภารกิจ 8 งาน คือ งานหลักสูตร งานการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและเอกสารทางวิชาการ งานการติดตามและประเมินผลการศึกษา งานส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและศิลปวัฒนธรรม งานนันทนาการและการกีฬา งานวิจัย งานส่งเสริมกลุ่มโรงเรียน และศูนย์พัฒนาวิชาการ งานพัฒนาบุคลากร มีปัญหา คือ ในเรื่องงบประมาณไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประดิษฐ์ ธรรมวิจิตร (2538 : บทคัดย่อ) เรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหารงานของผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 5 พบว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 5 ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากกรมสามัญศึกษาไม่เป็นไปตามความจำเป็นเดือดร้อนที่จังหวัดเสนอขอไป ผลการวิจัยพบว่าบุคลากรไม่เพียงพอ ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้และเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เจ้าหน้าที่ไม่ทราบกรอบงานพัฒนาวิชาการ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดเป็นข้าราชการครูที่เข้ามาปฏิบัติงานในลักษณะช่วยราชการ กรมสามัญยังไม่มียุทธศาสตร์รองรับให้ หลายคนไม่เข้าใจในขอบข่ายลักษณะและประเภทของงานเพราะขาดประสบการณ์เกี่ยวกับระบบงานในสำนักงานมาก่อน เมื่อพิจารณาระยะเวลาที่เริ่มก่อตั้งสำนักงานที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้มีสถานะเป็นสถานศึกษา เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2533 ก็นับว่าระยะเวลาสั้น เมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณงานที่ต้องรับผิดชอบและประสิทธิผลการปฏิบัติงานในสำนักงานยังน้อย ในขณะเดียวกันที่กรมสามัญศึกษามอบหมายให้ปฏิบัติกลับมีแนวโน้มปริมาณที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาการบริหารงาน ดังที่ การประชุมสัมมนาผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดและผู้ช่วยผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด ที่กรมสามัญศึกษาจัดขึ้น เมื่อปี 2536 สรุปปัญหาการบริหารงานในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดไว้หลายประการ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ มีปัญหา คือ บทบาทศึกษานิเทศก์จังหวัดไม่ชัดเจน ขาดนักวิชาการที่เข้าในหลักสูตรการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาประกอบกับกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายใหม่ที่ให้ครูช่วยราชการกลับปฏิบัติราชการที่โรงเรียนเดิมซึ่งขัดกับการปฏิบัติงานในสำนักงานสามัญศึกษาซึ่งเจ้าหน้าที่เป็นข้าราชการช่วยปฏิบัติราชการทั้งหมด จึงเป็นเรื่องที่กรมสามัญศึกษา จะต้องเร่งดำเนินการในเรื่องอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในสำนักงานให้เป็นรูปแบบ และ ยังสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ วิจิตร สายขนู (2536 : บทคัดย่อ) เรื่อง การปฏิบัติงานของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดนครพนม พบว่า มีปัญหาที่สำคัญ คือ การขาดบุคลากร และ ผลงานวิจัยของ บรรจง สุรมณี(2534 : 85) เรื่อง การปฏิบัติงานสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า การปฏิบัติงานสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีปัญหาระดับปานกลางในทุกด้าน และ

ผลวิจัยของ บุญเลิศ สาขามูละ(2538 : 61) เรื่อง การปฏิบัติงานตามหน้าที่ของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 11 ปัญหาพบว่าการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 11 มีปัญหาในทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เช่นกัน

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า กรมสามัญศึกษาจะต้องเร่งจัดทำแผนพัฒนาระบบโครงสร้างและกรอบอัตรากำลังให้สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดโดยเร็ว ควรสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติเพื่อรองรับงานสำคัญ ๆ ที่กรมสามัญศึกษามอบให้เป็นอย่างดี วิธีการดำเนินงานด้านพัฒนาวิชาการ สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ยังต้องปรับปรุงแก้ไขอีกหลายประการ กล่าวคือ กรอบงานที่กำหนดในคู่มือปฏิบัติงานซ้ำซ้อน ทำให้สับสน งานบางงานปฏิบัติไม่ได้เพราะเป็นงานของหน่วยงานอื่น ๆ เช่น งานหลักสูตรท้องถิ่น งานกีฬา การจัดทำธนาคารข้อมูล งานตรวจสอบคุณวุฒิ ฯลฯ ควรมีการประชุมทบทวนภารกิจเพื่อเป็นการยืนยันว่าการปฏิบัติงานนั้นตรงกับหน้าที่ความรับผิดชอบหรือไม่ ดังที่ อุทัย บุญประเสริฐ(2528 : 22) กล่าวว่า การศึกษาวิเคราะห์ทบทวนภารกิจเป็นการตรวจสอบเพื่อ ยืนยันถึงงานในหน้าที่และขอบเขตของความรับผิดชอบที่แท้จริงของหน่วยงานหรือของระบบนั้นว่าคืออะไร สิ่งใดไม่ใช่งานในภารกิจ เมื่อเวลาเปลี่ยนแปลงไปภารกิจมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ เมื่อตรวจสอบยืนยันได้เป็นการแน่นอนแล้ว การดำเนินงานของหน่วยงานหรือองค์การนั้น ๆ ทำให้ภารกิจ และการดำเนินงานตามปกติสอดคล้อง กับเจตนารมณ์ในการจัดตั้งหน่วยงานหรือระบบงานนั้นอยู่เสมอ ควรมีการจัดทำแผนปฏิบัติการและแผนพัฒนางานวิชาการอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง สำหรับในเรื่องของงบประมาณ กรมสามัญศึกษาควรมีแผนการจัดสรรงบประมาณหมวดต่าง ๆ เช่น หมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดิน สิ่งก่อสร้างเพื่อสร้างสำนักงาน และหมวดค่าตอบแทน วัสดุและวัสดุ ที่จำเป็นเพื่อการพัฒนาบุคลากร งาน/โครงการต่าง ๆ ให้สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดอย่างเพียงพอ เหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติ และงบประมาณสนับสนุนศูนย์วิชาการต่าง ๆ

3. การประเมินผลการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการ

ผลการวิจัยพบว่าผู้รับผิดชอบในการกำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนและโครงการของฝ่ายพัฒนาวิชาการ คือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาวิชาการ หัวหน้าฝ่ายพัฒนาวิชาการ และผู้บริหาร มีลักษณะการควบคุมกำกับและรายงานผล โดยให้ผู้รับผิดชอบรายงานเมื่อสิ้นสุดทุกกิจกรรมของโครงการ และรายงานเป็นระยะตามช่วงของโครงการ และมีลักษณะการรายงานผล โดยให้สรุปผลและรายงานผลสำเร็จตามโครงการ และ ให้สรุปผลและรายงานเสนอ ซึ่งสอดคล้องกับที่ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์(มปป. : 7-9) กล่าวว่าการทำงาน หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการซึ่งกำหนดไว้ แล้วใช้ข้อมูลเหล่านี้เพื่อแก้ไขปรับปรุงวิธีการปฏิบัติเพื่อให้ผลงานเป็นไปตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพได้มากที่สุด การกำกับงานจึงเป็นกิจกรรมที่ควรดำเนินการโดยผู้บริหารแผนงาน/โครงการนั้น การรายงานผลตามโครงการจะทำให้ทราบว่าโครงการแต่ละโครงการที่ได้ดำเนินไปแล้วนั้น ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายและมีอุปสรรคอย่างไร และการประเมินผลการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการจะเป็นข้อมูลในการวางแผนงานด้าน

พัฒนาวิชาการ เนื่องจากการกำกับงานเป็นระบบย่อยของการวางแผนและการบริหารงาน ส่วนการรายงานนั้น ทำได้หลายรูปแบบ โดยทั่วไปจะเป็นรายงานการเงินและการงบประมาณโครงการ รายงานผลการปฏิบัติตามโครงการ เป็นต้น สำหรับความถี่ห่างของรายงานมักนิยมรายงานเป็นราย 3 เดือน 6 เดือน และรายปี

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผู้บริหารในฐานะหัวหน้าหน่วยงาน ควรมีหน้าที่ควบคุม การปฏิบัติงานของบุคลากรในหน่วยงานให้บรรลุตามภารกิจหน้าที่ เพื่อเป็นการตรวจสอบ ความก้าวหน้า และผลงาน เป็นระยะเพื่อให้ทราบผลการปฏิบัติงานและดำเนินการต่อไป และหาก ผู้บริหารสนใจเอาใจใส่อย่างจริงจังหรือมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบได้รายงานเป็นระยะจะทำให้ทราบ ปัญหาทุกโครงการ และเมื่อได้รับการรายงาน การประเมินผลในช่วงใดช่วงหนึ่งของแผนหรือโครงการ ควรวินิจฉัย ตัดสินใจที่จะดำเนินการแก้ปัญหาหรือให้ปฏิบัติต่อไป และควรจะนำข้อมูลที่ได้มาใช้ ปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเพื่อพัฒนางานพร้อมให้สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดมีความเป็น วิชาการมากขึ้น

ผลวิจัยพบว่า ปัญหาการประเมินผลการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการ ได้แก่ ขาดการนำผลที่ได้จากการติดตามและประเมินผลงานพัฒนาวิชาการมาใช้ในการปฏิบัติงาน และ ไม่มี การกำหนดนโยบายและระเบียบเกี่ยวกับการประเมินผลงานไว้ชัดเจน ซึ่งขัดแย้งกับที่ เอกชัย กีสุขพันธ์ (2525 : 40) กล่าวถึงกระบวนการในการประเมินผล ว่า การกำหนดวัตถุประสงค์ของ การประเมิน ต้องมีความชัดเจน แน่นนอน ว่าต้องการประเมินผลอะไร

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดควรมีการนำผลที่ได้จาก การติดตามประเมินผลมาใช้ในการวางแผนงานและปรับปรุงพัฒนางานเพราะการประเมินผล การปฏิบัติงาน(Evaluation) นับเป็นสิ่งจำเป็นในการบริหารโดยทั่วไป ดัง ที่ เอกชัย กีสุขพันธ์ (2525 : 40) กล่าวว่า การประเมินผลมีจุดมุ่งหมาย คือ 1) เพื่อให้ทราบแนวทางการปฏิบัติงาน อย่างเด่นชัดว่าคุณภาพและปริมาณของงานที่ต้องการ คืออะไร บุคลากรมีหน้าที่อย่างไรในองค์การ 2) เพื่อสนับสนุนและพัฒนาการทำงานขององค์การ 3) เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงหน้าที่การ งานของบุคคล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ภูเก็ต ในการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ภูเก็ต ให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

เมื่อพิจารณา ภาพรวมของการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ภูเก็ต พบว่า

การวางแผนการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการ

พบว่า การวางแผนการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ภูเก็ต ได้มีการกำหนดนโยบายไว้ ชัดเจน ในการกำหนดนโยบายใช้วิธีมอบหมายให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดฝ่ายพัฒนาวิชาการ ร่วมกับตัวแทนกลุ่มโรงเรียน และศึกษานิเทศก์จังหวัด และ พบว่าปัญหาด้านการวางแผนยังขาดเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถในด้านการวางแผนโดยเฉพาะ และมีบางส่วนตอบว่าการกำหนดนโยบายไม่ชัดเจน(53.10) จากผลการวิจัยดังกล่าวนี้จึงขอเสนอแนะสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ดำเนินการ ดังนี้

1. ควรมีการพัฒนาบุคลากรด้านการวางแผนให้มีความชำนาญเฉพาะ
2. ควรจัดทำคู่มือและแนวปฏิบัติการด้านพัฒนาวิชาการที่ชัดเจน
3. จัดประชุมสัมมนาเจ้าหน้าที่ในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด เพื่อทบทวนภารกิจในด้านพัฒนาวิชาการทุก ๆ ปี
4. จัดให้มีระบบการวางแผนที่ดี โดยควรมีการระดมความคิดเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาก่อนที่จะเขียนแผนหรือโครงการต่าง ๆ
5. ควรมีการติดต่อขอความร่วมมือจากกลุ่มโรงเรียนที่มีบุคลากรที่มีความสามารถเข้าร่วมวางแผนทั้งในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดและในเรื่องที่จะต้องเกี่ยวข้องกับโรงเรียน
6. ส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมสัมมนา กับกองแผนงานหรือศึกษาดูงาน

การดำเนินงานด้านพัฒนาวิชาการ

พบว่า การดำเนินงานส่วนใหญ่เป็นไปตามแนวปฏิบัติที่กรมกำหนด และในบางเรื่องยังไม่ได้ดำเนินการ หรือดำเนินการไม่เต็มที่ เช่น การจัดทำธนาคารข้อสอบ การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น งานวิจัย ส่วนปัญหาการดำเนินงาน พบว่า มีปัญหา คือ งบประมาณไม่เพียงพอ บุคลากรไม่เพียงพอ บุคลากรไม่ทราบกรอบงาน ขาดบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะทาง

จากผลการวิจัยดังกล่าว จึงขอเสนอแนะให้ กรมสามัญศึกษา และสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ดำเนินการดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับกรมสามัญศึกษา

1. ควรมีการกำกับ เร่งรัด และติดตาม ให้สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด และโรงเรียนในสังกัดมีการพัฒนาการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นและปฏิบัติให้ครบทุกงาน ด้วยการเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงานของฝ่ายพัฒนาวิชาการ โดยให้ความสำคัญและความสนใจมากยิ่งขึ้น
2. ควรจะต้องปรับปรุงโครงสร้างของกรมสามัญศึกษา โดยแบ่งส่วนราชการ ตามพระราชกฤษฎีกาใหม่ กำหนดบทบาทให้สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดและสำนักงานสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ให้ชัดเจนตามวัตถุประสงค์ของหลักการกระจายอำนาจที่แท้จริง และกำหนด ขอบข่ายงาน บทบาทหน้าที่ของแต่ละกองในกรมสามัญศึกษาให้ชัดเจนไม่ซ้ำซ้อนกันเช่นในสภาพ ปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด

1. ในเรื่องของงบประมาณไม่เพียงพอ ควรใช้ความสามารถของผู้บริหาร ในการที่จะบริหารบุคลากรให้มีศักยภาพเป็นที่เชื่อถือของโรงเรียน และกรมกองต่าง ๆ หากบุคลากร ทำงานดี มีฝีมือ จะได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกองต่าง ๆ และโรงเรียนด้วย เพราะผลงานส่วนใหญ่ที่สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดปฏิบัติอยู่เป็นประโยชน์โดยต่อโรงเรียนเป็นอย่างมากอยู่แล้ว
2. ในเรื่องปัญหาเกี่ยวกับบุคลากร บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด เป็นข้าราชการครู ช่วยปฏิบัติราชการทั้งสิ้น มิได้มีชื่อตำแหน่งใดๆ สำหรับ ตำแหน่งที่มีอยู่เพียง 3 ตำแหน่ง คือ ผู้อำนวยการสามัญศึกษา 1 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการสามัญศึกษา 2 คน และสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ไม่ได้เป็นหน่วยงานบังคับบัญชาโดยตรงทีเดียว เป็นเพียงหน่วยงาน ที่มีหน้าที่ ส่งเสริม สนับสนุนประสานการปฏิบัติงานกับโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน และศูนย์พัฒนาวิชาการ สำหรับปัญหาในด้านบุคลากรจำแนกได้เป็น 3 ประเด็น คือ
 - 2.1 บุคลากรมีน้อยไม่เพียงพอ ในเรื่องนี้ผู้บริหารควรใช้กลยุทธ์ในการบริหาร โดยการสร้างขวัญกำลังใจ ให้รักองค์กร ทำองค์กรให้น่าอยู่ เพราะเป็นธรรมชาติของมนุษย์ทั่วไปหากอยู่ที่ใดแล้วมีความสุข มีบรรยากาศที่ดี มีความสุขกับการทำงาน ย่อมไม่อยากย้ายไปไหน ควรให้บุคลากรทำงานเต็มตามศักยภาพ
 - 2.2 บุคลากรไม่ทราบกรอบงาน ในเรื่องนี้สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดควรจัดให้มีการประชุมสัมมนาเพื่อ ทบทวนภารกิจด้านพัฒนาวิชาการ ทุกๆ ปี
 - 2.3 ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทาง การดำเนินงาน ด้านพัฒนาวิชาการ มี 2 ลักษณะ คือ เป็นวิทยากร และฝ่ายดำเนินการจึงเป็นงานที่ต้องใช้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถโดยเฉพาะ ผู้บริหาร ควรจัดให้มีการอบรมสัมมนา นิเทศงาน หรือสนับสนุนให้ศึกษาต่อ ในหลายสาขา ส่งให้อบรมความรู้ให้ตรงกับงานที่ปฏิบัติ

การประเมินผลการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการ

พบว่า ขาดการนำผลที่ได้จากการติดตามและประเมินผลงานพัฒนาวิชาการ มาใช้การกำหนดนโยบายและระเบียบเกี่ยวกับการประเมินผลไม่ชัดเจน เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการและขั้นตอนการ และระบบการติดตามประเมินผลไม่เหมาะสม จึงขอเสนอแนะให้สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดดำเนินการดังนี้

1. ควรจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่เป็นระบบ ให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติงาน
2. ควรนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาใช้ในการวางแผนและปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพ
3. ส่งเจ้าหน้าที่หรือ สนับสนุนให้ศึกษาต่อ ในหลายสาขา ส่งให้อบรมความรู้ให้ตรงกับงานที่ปฏิบัติ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้พบว่า เรื่องที่ควรจะได้มีการศึกษาหรือวิจัยต่อไป คือ

1. ควรมีการศึกษา เรื่อง ความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องการวางแผนของเจ้าหน้าที่งานแผนงานของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดและสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร
2. ควรมีการศึกษา เรื่อง ความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องกรอบงานด้านพัฒนาวิชาการของเจ้าหน้าที่ในฝ่ายพัฒนาวิชาการในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดและสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร
3. ควรมีการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดและสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานครเกี่ยวกับงานพัฒนาวิชาการ
4. ควรมีการศึกษาเรื่องการพัฒนาบุคลากรในฝ่ายพัฒนาวิชาการของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดและสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร